

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ Ο Κ. ΨΑΧΟΣ

Ἡ ἀγγελία τοῦ ὅτι ὁ κ. Ψάχος διορίσθη ἐπόπτης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς μᾶς ἐνέπλησε χαρᾶς. Ἴδου ὄντως ἡ πραγματικὴ θέσις τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ τοῦ ἐπὶ τόσα ἔτη μοχθοῦντος γιὰ κάτι τι πειὸ δικό μας γιὰ κάποια πειὸ φυσιογνωμικὴ μουσικὴ μας ὑπόστασις. Ἡ μόνιμός του αὐτῆ θέσις τὸν αἰχμαλωτίζει σήμερον μὰ γιὰ πάντα ὅπως ἐν ἡρεμίᾳ καὶ γαλήνῃ ἐφαρμοσθὴ ὅπως ἂν ποτε τὰ δόγματά του...

Ἡ θέσις του αὐτῆ τοῦ τέως ἀποστάτου—ἄς μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ τὸν ὀνομάσωμεν οὕτω πρὸς τιμὴν του—θὰ ἀποβῆ, ἄς τὸ ἐλπίζωμεν ὅπως καὶ τὸ πιστεύομεν, θέσις κένσορος περιοπῆς, ἐπάνω εἰς ὅλους τοὺς Ἰουλιανούς τοὺς παραβάτας, ἐπάνω εἰς ὅλους τοὺς ἀνύποπτους καὶ ἀνεξέλεγκτους μεταφρονημαστας τῶν ἱερῶν καὶ προαιωνίων θρησκευτικῶν παραδόσεών μας στὴν ἐξωτερικεὺσιν τῆς θρησκευτικῆς μας λατρείας τὴν ἡχητικὴν, ποὺ τιτλοφορεῖται «Ἐκκλησιαστικὴ μουσική».

Ὁ κ. Ψάχος ἐγκύφας ὅσον ὀλίγοι, ὄχι μόνον κατέχει ὅλα τὰ πάλαι ποτε ἐφόδια καὶ στοιχεῖα τῆς ἱερᾶς μας αὐτῆς παρακαταθήκης, ἀλλὰ κατέχει ἀκόμη καὶ τὴν διαίτησιν ἐκείνην καὶ τὸ ἀπέδειξε, ποὺ μὲ τὴν συνεργασίαν καὶ ἄλλων συνειδητῶν παραγόντων, τοὺς ὁποίους ἢ θὰ ἐκλέξῃ ὁ ἴδιος ἢ καὶ θὰ ἀποδεχθῆ εἴτε παλινδρομικὰ εἴτε ἀναδρομικὰ, νὰ προβῆ εἰς **ἀνακαίνισιν, ἀναθεώρησιν, διαλογὴν** καὶ **παρακράτησιν** ἐπὶ πάσης πρὸς τὸ θρησκευτικόν μας παρελθὸν συνοχῆς μετὰ τὴν δέουσαν ἀνασκόπησιν.

Μία τακτικὴ λ. γ. καὶ γενικὴ ἐπίσκεψίς του εἰς τοὺς ναοὺς, μία συνοχὴ του πρὸς τὰς προϊσταμένας ἀρχιερατικὰς ἀρχὰς καθὼς καὶ πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους καὶ ψάλτας τῶν διαφόρων ἐνοριῶν, θὰ τοῦ χρησιμεύσουν διὰ πλείστας

ὄσα πληροφορίας χρησίμους πρὸς τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀποβῇ ἔργον ἀνοικοδομήσεως ἐν τῇ ἀναβιώσει του.

Ἀπὸ τὸν κ. Ψάχον ἀναμένομεν νὰ καθορισθῇ ἡ λειτουργικὴ ἀπὸ τὴν λοιπὴν μας θρησκευτικὴν μουσικὴν. Αἱ τρεῖς λειτουργίαι τῶσον ἢ τοῦ Χρυσοστόμου, ὅσον ἢ Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ Ἰακώβου, ἀκόμη θὰ παραμείνουν καὶ αἱ τρεῖς, ἢ μόνον αἱ δύο πρῶται, ὅπως καὶ τώρα συμβαίνει;

Ὁρθοί, ἐσπερινοί, προηγησάμενοι, παρακλητικοὶ καὶ δὲν ξεύρω τί ἄλλο θὰ διατηρήσουν μία καταφανῆ διὰ τὰς ἡμέρας μας πολυλογίαν τῶν ἢ θὰ κανονισθῶσι μᾶλλον πρὸς τὸ συντομώτερον, διατηρουμένων ἐννοεῖται τῶν μελωδιῶν μαργαριτῶν καὶ τῶν μεγάλων μαθημάτων τῶν ἐπισημοτέρων μας ἱεροψαλτῶν καὶ μελωδῶν;...

Ἐν ἄλλο ποῦ ὑποθῆτω θὰ ἀπασχολήσῃ τὸν κ. Ψάχον θὰ πρέπει νὰ εἶναι ὠρισμένως ἡ ἀναβίωσις τοῦ Βυζαντινοῦ χοροῦ μὲ βάσιν τὸν τὸν πρωτοψάλτην καὶ μὲ συμπληρώματα τοὺς διαφόρους βασιτακτὰς του.

Τὸ τοιοῦτον ἀμέσως πιστεύω πῶς θὰ προκαλέσῃ τὴν ἐπεμβάσιν του εἰς τὰ σχολεῖα καὶ δὴ τὰ δημοτικὰ, συνεπῶς δὲ καὶ εἰς τὰ Διδασκαλεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων, τὰ ὁποῖα ἀδρανοῦνται ὅπως σήμερον ἀδρανοῦν, πολὺ ὀλίγον συνεισφέρουν εἰς τὴν ἠθικοθρησκευτικὴν μας ἀνάπλασιν καὶ διάπλασιν, καὶ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν προχειρῶν κακοφώνων καὶ ἀτασθάλων ἐπεμβάσεων ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἀγνότητος τῶν ἱερωτέρων ἐκδηλώσεων τοῦ ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ μας δόγματος.

Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κλείνομεν μὲ ἐν ἄγῶν Ἀμήν!... καὶ μὲ μίαν εὐχὴν Τάχ' αἴριον ἔσται ἄμεινον.

ΚΩΣΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΠΕΡΡΑ.—Οὐδεὶς προφήτης δακτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ». Νὰ μὴ περίπτωση ἀκόμη ποῦ τὸ ρητὸ αὐτὸ ἐβῆκε τελείως ἀληθινόν. Μολονότι τὸ Ἀθηναϊκὸ κοινὸ ἔμεινε κατενθουσιασμένον ἀπὸ τῆς δίδου Πέρρα δὲν ἐννοοῦσε νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἡ ἑλληνικὴ καλλιτέχνης εἶναι μέλος τῆς κρατικῆς ὄπερας τοῦ Βερολίνου.

Ἡ δὲ Πέρρα ἔχει μίαν ἀπάνταστα ὀραία φωνή. Ἡ τόσο δύσκολη φύσις τῆς χάριος πλούσια ὅλες συγχρόνως τίς χάρες ποῦ μὲ τὴν φωνὴν συνήθως μοιράζει σὲ ἄλλους: Ἐκταση, ἔνταση, μέταλλο πλούσια δραματικῆς συνδυασμένο μὲ τὴν εὐστροφίαν τῆς λευτέρρας, ἄνεση καὶ ὅτι τέλος πάντων μπορεί κανεὶς νὰ ζητήσῃ ἀπὸ μίαν ἀνθρώπινον φωνή.

Ἐνα τέτοιον ὄργανον δὲν εἶναι βέβαια δύσκολο νὰ φορμαρισθῇ καὶ ἔτσι ἡ δὲ Πέρρα παρουσιάζει κατὰ τὸ τέλος φωνητικῶς καὶ τεχνικῶς.

Νὰ ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ Βερολινέζοι ἐπῆραν τὴν δ-δα Πέρρα στὴν κρατικὴ τους ὄπερα! Ἄς τὴν παραδεχθῶν λοιπὸν κ' οἱ Ἀθηναῖοι ποῦ τόσο εὐκολὰ παραδέχονται καὶ θαυμάζουν κάθε ξένη μετριότητα. Ἀπομένει ἔμωρς τώρα νὰ ἐξετάσουμε τὴν ἄλλη πλευρὰ, ποῦ συμπληρώνει τὸν μεγάλο τραγουδιστὴ: Τὸ καλλιτεχνικὸ μέρος. Τὴν ἐμπειρία. Εἶναι ἡ δὲ Πέρρα ἐμπειρῆτρια ἀντάξις τῆς Λέμαν καὶ τῆς Σούμαν—γιὰ νὰ ἀναφέρουμε τίς γνωστότε-